

LARC II etapas „Žemaitija“ 2012 LASF stebėtojo komentarai:

Tai pirmas žiemos ralis organizuojamas ASK SLIKAS, labai kilnūs ir geri tikslai rengiant antrą žieminį LARČ etapą Lietuvoje. Turiu pažymėti, kad tai naujas ir senai ralio dvasia nekvėpavęs regionas, reikalingas didelis įdirbis, kad būtų galima pasiremti šio regiono savivalda ir pelnyti gyventojų palankumą. Suprantama, kad organizuojant etapą pirmą kart žiemos sąlygomis, organizatorius susidūrė su daugeliu šiam metų laikui būdingų problemų, kurios daugeliu atveju pakišo koją sklandžiam varžybų pravedimui. Reklaminė šio renginio kampanija nebuvo tokia gausi ir sėkminga, kaip prieš tai vykusio etapo, nors spauda aktyviai domėjosi nauju etapu, taip pat organizatoriaus rengiamas „Žemaitijos“ ralis buvo matomas ACM ekranuose, bei internetiniuose straipsniuose. www.15min.lt išleido nemokamą ralio žurnalą, kuris buvo platinamas įvairiuose vietose.

Pažymėtina, kad ralio dalyvių registracija vyko Žemaitijos kroso trasoje pastatyttame šešių pėdų jūriniame konteineryje, kas jau iškart sportininkus nuteikė neigiamai. Jau daug metų organizatoriai dalyvių registracijai ieško reprezentatyvių viešų vietų kuriose ir sekretoriui ir dalyviams būtų malonu apsilankyti, išgerti kavos ar pavalgyti ir t.t. Registracijos vieta atspindi ir sudaro pradinę nuomonę apie visą renginį. Šiuo atveju manau paprastesnė išeitis buvo dalyvių registraciją padaryti Rietavo savivaldybės posėdžių salėje, kur ir buvo įrengtas ralio štabas.

Nuo pat ralio pradžios prasidėjo laikų keitimai, kurie sukėlė daug nesusipratimų dalyviams ir dar sustiprino jų neigiamą nuomonę. Daugelis dalyvių po susipažinimo su trasa išreiškė savo nepasitenkinimą dėl pernelyg ilgų tiesiųjų kurios galėtų įtakoti aukštą vidutinį greitį GR-uose, kuris sukeltų ekipažų saugumo problemų.

Taip pat organizuojant šį LARČ II etapą buvo pažeistos šios taisyklės: 2012 metu Lietuvos automobiliu ralio taisykliu [T-2012] III. skirsnio 3.2.1. papunktis;(Pakeitimai ir papildymai papildomuose nuostatuose gali būti atlikti tik laikantis LASK straipsnių 66 ir 141 reikalavimų. (LASK 66 - Jokių pakeitimų negalima daryti papildomuose nuostatuose prasidėjus paraiškų priėmimui, išskyrus tuos atvejus, kai gautas vieningas visų jau padavusiųjų paraiškas sutikimas, arba, kai nusprendžia sporto komisariai dėl Foce-majeure ar saugumo užtikrinimo priežasčių (141 str.).

2012 metu Lietuvos automobiliu ralio taisykliu [T-2012] XII. skirsnio 12.5.1. papunktis;(Visi dalyviai gali keistis padangas tik papildomuose nuostatuose nurodytose zonose. GR atstumas tarp dviejų padangų keitimo zonų negali būti mažesnis kaip 30km. ir didesnis kaip 65 km.

Lietuvos automobiliu sporto kodekso X skyriaus 141 ir 142 straipsnius kur yra išdėstytos SKK pareigos, bei varžybų vadovo pareigos.

Stebėtojui nebuvo suteiktos normalios darbo sąlygos, nors automobilis su vairuotoju buvo paruoštas ir susipažinimo dienai, bet jis neatitiko žiemos sąlygų, taip pat jame nebuvo įrengtas atstumo matavimo įrenginys, o vairuotojas neturėjo pakankamai patirties, kad saugiai ir laiku galėtų pristatyti ralio stebėtoją į reikiamą tašką. Apgyvendinimas buvo aukšto lygio, bet apie 40 KM nuo ralio štabo.

Greičio ruožai įdomūs nors ir labai greiti, tik du GR nr. 2 ir nr. 10 viršijo nustatytą vidutinio greičio limitą 130 km/h. Oro sąlygos tikrai žiemiškos ir sudėtingos, jos tik pagyvino ralio dalyvių azartą.

GR 3-4, manau, kad toje vietoje buvo padaryta daug klaidų kurios gadino nuotaiką dalyviams, šių GR starto vieta buvo parinkta visiškai netinkamai, dalyvių automobiliai stovintys prie starto linijos kentėjo nuo pro šalį lekiančių kitų dalyvių iškapstyto žvyro. Taip pat kroso trasa buvo vietomis su užsalusiomis giliomis provėžomis kurios darė didelį poveikį dalyvių padangoms. Dėl ko ir kilo pagrindiniai konfliktai. Važiuojant šiuos GR pagal tokią schemą buvo labai pavojingas išvažiavimas iš

trasos. Taip pat po GR4 dėl netvarkingai paliktų ir teisėjų neprižiūrėtų automobilių įvažiavimas į SZ buvo visiškai apsunkintas, lenktynininkai negalėjo iš pirmo karto užsukti, turėjo deginti brangias savo sportinių automobilių sankabas važinėdami pirmyn ir atgal po keletą kartų.

Taip pat nepaaiškinama klaida dėl ko po GR4 serviso maršrutinėje kortelėje buvo numatytos 2 val . iki GR 5. Kai realus nuvažiavimo laikas yra max. 30min.

Neįskaitinis GR6A manau, kad gera iniciatyva daryti miestelėnams sportinių automobilių šou, pritraukiant miestelio valdžią ir gyventojus, supažindinant juos su lenktynininkais ir jų kovine technika. Bet reikia nepamiršti, kad dabartinė technika labai brangi ir turi savo techninę specifiką, o į tai reikia būtinai atsižvelgti, kad esant žemai temperatūrai galinga ir specialiai raliui kurta technika reikalauja, kad prieš lenktynes visi agregatai būtų užšildyti, ko pagal suteiktas sąlygas negalėjo padaryti nei vienas ekipažas. Taip pat reikėjo atsižvelgti ir į laiką ir į kintančią kelio dangą. Gavosi taip, kad greičiausi lenktynininkai turėjo startuoti šį GR ant iščiūžintos dangos ir dar patys paskutiniai, kai jau kitą dieną jiems pirmiems reikės startuoti GR-uose. Tai vadinasi jiems lieka daug mažiau laiko poilsiui arba sugedusio sportinio automobilio remontui negu tiems kurie startuoja žymiai vėliau. Dar kas yra labai svarbu su šiuo GR – tai SAUGUMAS. Galiu pažymėti, kad žiūrovams Rietavo aikštėje tikrai nebuvo saugu. GR tvėrimas neatitiko reikalavimų pravedant renginius miestuose ir miesteliuose

Sauga GR-uose dalinai atitiko saugos planą, saugos darbuotojų buvo pasamdyta pakankamai. Evakuaciniai keliai buvo prižiūrėti ir neužstatyti. Nors Žiūrovų buvo tikrai nemažai.

Starto ir Finišo procedūra dalinai išlaikyta. Apdovanojimai ilgai neužtruko, nors ir vyko paduotų protestų nagrinėjimas.

Keista , kad tiek daug klaidų padaryta organizuojant šį ralių, nors turėtų būti atvirkščiai, bent jau taisyklių ir reglamento buvo galima laikytis, nes ne pirmą kartą ASK SLIKAS organizuoja ralio lenktynes. Aišku žiemos sąlygomis tai buvo pirmos lenktynės ir labai gaila, kad ganėtinai nenusisekusios iš techninės pusės. Manu, kad lenktynių formatas tinkamas, oro sąlygos puikios, kelio dangai priekaištų nėra.

Siūlau organizatoriui atkreipti didelį dėmesį į ralio taisykles ir varžybų organizavimo reglamentuojančius dokumentu. Taip pat skirti daug daugiau dėmesio lenktynininkams atsižvelgiant į programą, maršrutinės ir trasų sudarymą. Kitais metais išvengti ir nepakartoti aukščiau nurodytų klaidų.

Pagarbiai
LASF stebėtojas
Gintaras Kaminskas